Ministerie van Buitenlandse Zaken

TER BESLISSING

Aan M
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Datum
15 september 2022

Onze Referentie
Min-BuZa.2022.009

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij

Plandatum/Deadline Kamer

Binnengekomen op

nota

Kamerbrief bij nota n.a.v. verslag VN-Verdrag staatsimmuniteit

Aanleiding

Het verslag van de vaste commissie van Buitenlandse Zaken van 11 maart 2022 over het wetsvoorstel inzake de goedkeuring van het op 2 december 2004 te New York tot stand gekomen Verdrag van de Verenigde Naties inzake de immuniteit van rechtsmacht van staten en hun eigendommen (Trb. 2010, 272).

Geadviseerd besluit

Graag uw akkoord met en ondertekening van de nota naar aanleiding van het verslag, waarin u reageert op de schriftelijke vragen uit de Tweede Kamer.

Kernpunten

- Het Verdrag bevat grotendeels een codificatie van het gewoonterecht omtrent staatsimmuniteit. Het beginsel van staatsimmuniteit houdt in dat een staat geen rechtsmacht mag uitoefenen over een vreemde staat.
- De leden van de VVD- en CDA-fracties hebben de regering vragen gesteld.
- In de nota naar aanleiding van het verslag wordt onder meer ingegaan op de volgende punten:
  1) De actualiteit (van een aantal onderdelen) van het CAVV-advies uit 2006 over het VN-Verdrag Staatsimmuniteit;
  2) De betekenis van het Verdrag voor de oorlog in Oekraïne en het ontbreken van regels over territoriale integriteit;
  3) De verhouding van het Verdrag tot de staatsveiligheid;
  4) De verhouding van het Verdrag tot het gewoonterecht en Nederlandse jurisprudentie;
  5) De toetreding van andere landen tot het Verdrag;
  6) De verhouding tussen de Europese Overeenkomst inzake de immuniteit van staten uit 1985 en het Verdrag;
  7) Geschillenbeslechtingsprocedures.

Toelichting

- Het Verdrag bevat een codificatie van het gewoonterecht omtrent staatsimmuniteit. Het beginsel van staatsimmuniteit houdt in dat een staat geen rechtsmacht mag uitoefenen over een vreemde staat. In de praktijk betekent dit dat een rechter van een staat geen vonnis mag wijzen tegen een andere staat.

Tegenwoordig is geen sprake meer van absolute staatsimmuniteit, in het Verdrag wordt staatsimmuniteit vooral voorbehouden aan typische overheidshandelingen (in tegenstelling tot handelingen door de overheid verricht op voet van gelijkheid met particulieren).

- In 2006 heeft de Commissie van Advies voor Volkenrechtelijke Vraagstukken (CAVV) geadviseerd dat het Koninkrijk der Nederlanden partij zou moeten worden bij het Verdrag.
- In de Nederlandse rechtspraktijk wordt een groot deel van de verdragsbepalingen vanwege het bestaan van het gewoonterecht al toegepast.
- Nederland zal een voorbehoud maken bij artikel 18 van het verdrag. Dat zal tot gevolg hebben dat op conservatoire maatregelen dezelfde regels van toepassing zijn als op executiemaatregelen, namelijk dat deze zijn toegestaan indien het eigendom een niet-publieke, commerciële bestemming heeft.
- In de Nederlandse rechtspraktijk wordt dit als algemeen criterium gebruikt voor zowel conservatoire maatregelen als executie maatregelen.
- Het verdrag is nog niet in werking getreden. Dit zal gebeuren zodra dertig staten hun akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding hebben neergelegd. Inmiddels hebben 22 staten het verdrag geratificeerd, waaronder Frankrijk, Oostenrijk, Italië, Spanje, Portugal, Zwitserland, Finland, Zweden en Noorwegen.
- De memorie van toelichting is ondertekend door de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister voor rechtsbescherming.
- Aruba, Curaçao en Sint Maarten hebben aangegeven medegelding te wensen. Zodra eventueel benodigde uitvoeringswetgeving gereed is, zal het Verdrag eveneens voor deze landen worden aanvaard. Het verdrag wordt dus goedgekeurd voor het gehele Koninkrijk.
- De RMR heeft op 23 april 2021 ingestemd met de start van de uitdrukkelijke goedkeuringsprocedure voor het Verdrag.
- Op 12 augustus 2021 heeft de Raad van State van het Koninkrijk inhoudelijk advies uitgebracht over het wetsvoorstel tot goedkeuring van het Verdrag. De Raad van State heeft opmerkingen gemaakt over de uitvoering van het verdrag in de Nederlandse rechtsorde, de verhouding van het verdrag tot de Europese overeenkomst inzake de immuniteit van staten, het voorbehoud dat het Koninkrijk bij toetreding tot het verdrag zal maken en de gelding van het verdrag binnen het Koninkrijk. Deze opmerkingen hebben geleid tot aanpassing van de memorie van toelichting.
- In vervolg op het Nader rapport van 31 januari 2022 heeft het Kabinet van de Koning de goedkeuringsstukken op 8 februari 2022 aan de Tweede Kamer en de Staten van Aruba, van Curaçao en van Sint Maarten gezonden.
- In verband met dit verdrag zal J&V separaat de nota naar aanleiding van verslag inzake wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering BES (Uitvoeringswet VN-Verdrag staatsimmuniteit) aanbieden.

Bijlagen:

1. Nota naar aanleiding van het verslag;
2. Het verslag van de Tweede Kamer.

Datum

Onze Referentie

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden